

ВОНИ ВРЯТУВАЛИ СВІТ

Цього невисокого на зріст, сухорлявого чоловіка в Бабині я стрічаю часто. Колись довелося писати про нього і як учасника війни, і як любителя бігу. То було кілька десятків років тому. А оце знову бачу — підтюпцем по доріжці хтось біжить... Точно, Рахімзян Сабірович Шакірзян. Як і колись, лише з тією різницею, що повільніше.

— Роки, роки... — скрушно похитав головою.

Дійсно, вісімдесят другий, за спиною нелегке життя. Проїшов і фронтами тієї великої війни, був поранений, нагороджений медаллю «За відвагу».

Саме про цей епізод я згадав, коли ми говорили з Олександром Аврамчуком, головою Бабинської сільської Ради, про життя колишніх фронтовиків. Олександрові близько до серця їх сьогоднішнє, бо й сам знає, що таке фронт. Він, правда, побував на іншій війні, афганській. Але чи в змозі допомогти у всьому тим, хто випробував на собі Велику Вітчизняну? Ні. І не вина його в цьому.

— Ще донедавна було 57 учасників війни. Сьогодні залишилося 25. Літа беруть своє. А подивіться їхню географію того часу, навіть в медалях...

Дійсно, нагороди красномовно свідчать, де були тоді ще молоді люди. «За оборону Москви» — в Івана Павловича Іванюка, «За оборону Ленінграда» має Михайло Михайлович Іванов, «За оборону Києва» — Михайло Павлович Хом'ячко, «За оборону Радянського Заполяр'я» — Сергій Іванович Рошук, який нещодавно вибув до Одеси, «За звільнення Варшави» — Іван Якович Кашернюк. А «За взяття Берліна» — в багатьох.

Кожного з тих, хто брав участь у боях, не обмину-

ла куля. Івана Сидоровича Бондара, який, до речі, нагороджений орденом Червоної Зірки і медаллю «За бойові заслуги», вперше обпалило металом в липні 1944-го, а тяжке поранення одержав у березні сорок п'ятого.

Кавалер двох орденів Слави Олексій Давидович Тимчук, про якого я колись писав, чудом вижив на війні, отримавши важкі поранення. Він завжди з теплою згадує своїх рятівників.

Степан Андрійович Гринюк, Роман Антонович Годульський, Леонтій Леонтійович Гордійчук, Іван Федорович Данилюк, Захар Панасович Швець та їх побратими сьогодні ще можуть розповісти, як воювали, як втрачали друзів, як ішли до Перемоги. А більша половина фронтовиків з Бабина і Підлісок вже спочивають вічним сном. Невблаганний час...

А були серед них і ті, хто стрів ворога на кордоні. Зокрема, підполковник у відставці Станіслав Бовкун. Їх 124-та стрілецька дивізія кілька разів відкидала фашистів у ті червневі дні сорок першого року за Буг, знищила тисячі гітлерівців. Але кінчалися боєприпаси... Попереду був Сталінград, Курська дуга, битва за Дніпро... З війни підполковник Бовкун прийшов з високими урядовими нагородами: орденами бойового Червоного Прапора, Червоної Зірки, двома орденами Вітчизняної війни... Сьогодні його вже немає в живих.

...Старенькі, змучені долею, з вічними проблемами доживають свій вік ветерани. У відблиску їх нагород, які вони рідко надівають, географія, яку не всім вдалося вивчити. Будь же до них, доле, більш милосердною! Перед нами колишні солдати, які рятували світ.

Євген ЛАНОВЕЦЬ.